

**สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก กลุ่มวัยเรียน
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒**

กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข โดยวางกรอบแนวคิดให้เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ ทั้งนี้ การปฏิรูปด้านสาธารณสุขได้ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ค่านิยม และ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข เกิดเป็นยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ ๔ ด้าน คือ (๑) ด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ (Prevention & Promotion Excellence) (๒) ด้านบริการเป็นเลิศ (Service Excellence) (๓) ด้านบุคลากรเป็นเลิศ (People Excellence) และ (๔) ด้านบริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (Governance Excellence) เพื่อสร้างความเข้าและขับเคลื่อนงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในทิศทางเดียวกัน จากนโยบายกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน” นั้น ทำให้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ (Prevention & Promotion Excellence) จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงาน เนื่องด้วยสังคมไทยปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี เป็นต้น ทำให้กระทรวงสาธารณสุขต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับกับสถานการณ์ของการเกิดโรคตลอดเวลาให้ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มวัย

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ตอบสนองการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ (Promotion, Prevention & Protection Excellence : PP&P Excellence) ใช้ในการขับเคลื่อนงานด้านสาธารณสุขให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน ๒ กลยุทธ์ คือ (๑) การเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพทุกกลุ่มวัยด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และ (๒) การเสริมสร้างความรู้ด้านสุขภาพและพัฒนาระบบคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร และส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดีด้วยการบูรณาการองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สู่การพึ่งตนเองด้านสุขภาพภายใต้กลยุทธ์ PIRAB MODEL ตามแนวคิด BANGKOK CHARTER ว่าด้วยการส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย การสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสุขภาพอย่างยั่งยืน (Partner) การลงทุนเพื่อขับเคลื่อนการจัดการกับปัจจัยกำหนดสุขภาพ (Invest) การออกกฎหมายและบังคับใช้เพื่อคุ้มครองประชาชนจากความเสียหายทุกด้าน (Regulate and Legislate) การขึ้นนำ ชูประเด็น และสนับสนุนให้การเมืองทุกระดับให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมสร้างการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วน (Advocate) และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกภาคส่วนให้สามารถพัฒนานโยบายทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ รวมทั้งการวิจัย การกระจายความรู้เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึง (Build Capacity)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้บูรณาการหน่วยงานในกรม ได้แก่ สถาบันการแพทย์แผนไทย กองการแพทย์ทางเลือก และกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย เพื่อดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกให้ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย เช่น กลุ่มวัยแม่และเด็ก (การเตรียมความพร้อมของหญิงตั้งครรภ์/การให้นมบุตร/หลังคลอด) กลุ่มวัยเรียน (การใช้สมุนไพร/การใช้โปรแกรมสุขภาพดี วิถีธรรมวิถีไทย) กลุ่มวัยทำงาน (การใช้สมุนไพรในการป้องกันโรค) กลุ่มวัยผู้สูงอายุ (การใช้การแพทย์แผนไทย

การแพทย์พื้นบ้าน และการผสมผสาน) ซึ่งจะช่วยให้ประชากรทุกกลุ่มวัยมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประชาชนมีความสุข มีพฤติกรรมด้านสุขภาพที่เหมาะสม สามารถพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มวัย (วัยแม่และเด็ก วัยเรียน-วัยรุ่น วัยทำงาน และ วัยผู้สูงอายุ) ได้รับการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก

๓. ความสอดคล้องและความเชื่อมโยงในประเด็นยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ด้านสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ (PP&P: Prevention Promotion & Protection Excellence) ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพทุกกลุ่มวัยด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

๔. เป้าหมาย

๑. ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕

๒. ต้นแบบในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก เขตละ ๑ อำเภอ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)

๕. วิธีการดำเนินการ

๕.๑ จัดประชุมชี้แจงนโยบายการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๕.๒ พัฒนาองค์ความรู้/นวัตกรรมการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก

๕.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสมุนไพรสำหรับการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ (กลุ่มวัยทำงาน เป็นผู้ดำเนินการ)

๕.๔ จัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๕.๕ ส่งเสริม / สนับสนุนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ในการนำไปใช้ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยตนเอง

๕.๖ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน / ร่วมจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๕.๗ สรุปผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๗. ผลดำเนินการ

๗.๑ ชั้นเตรียมการ (ภาคผนวก ๑)

๗.๑.๑ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๒๕ คน

๗.๑.๒ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและป้องกันโรค ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๒๖ คน

๗.๒ ชั้นดำเนินการ (ภาคผนวก ๒)

๗.๒.๑. จัดประชุมชี้แจงนโยบายการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และ อบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ / นวัตกรรมการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท (ศูนย์การค้าเซียร์ รังสิต) จังหวัดปทุมธานี โดยมีนายแพทย์ปราโมทย์ เสถียรรัตน์ รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นประธาน นายแพทย์เทวีญ ธาณิรัตน์ เป็นผู้กล่าวรายการ มีกลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าร่วมรับการอบรม ดังนี้

๑) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหรือผู้แทน	จำนวน ๗๖ คน
๒) นายอำเภอหรือผู้แทน พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน
๓) นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้แทน พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน
๔) สาธารณสุขอำเภอหรือพื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน
๕) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน/แพทย์แผนไทย พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน
๖) ผู้รับผิดชอบงานแพทย์แผนไทย จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	จำนวน ๗๖ คน
๗) ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรค (SRRT) พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่งๆ ละ ๔ คน	จำนวน ๔๘ คน
- จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	
- จากโรงพยาบาลชุมชน	
- จากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	
- จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
๘) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน
๙) ครูจากโรงเรียน พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน
๑๐) ผู้แทนชมรมผู้สูงอายุ พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่งๆ ละ ๒ คน	จำนวน ๒๔ คน
๑๑) หมอพื้นบ้าน/อสม. เชี่ยวชาญ (สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ) พื้นที่เป้าหมาย ๑๒ แห่ง	จำนวน ๑๒ คน

รวมกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการอบรม จำนวนทั้งสิ้น ๓๐๘ คน

บทสรุปผู้บริหาร
การจัดประชุมประชุมชี้แจงนโยบาย และประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรคเป็นเลิศ
ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
ภายใต้โครงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และ
การแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

การจัดประชุมประชุมชี้แจงนโยบาย และประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรคเป็นเลิศ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรม เอเชีย แอร์พอร์ท (ศูนย์การค้าเชียร์ รังสิต) จังหวัดปทุมธานี ภายใต้โครงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ซึ่งในการจัดประชุมชี้แจงนโยบายและประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรคเป็นเลิศครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงนโยบายชี้แจงนโยบาย และประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรคเป็นเลิศด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และมีเป้าหมายให้ชุมชนต้นแบบในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ครอบคลุมทั้ง ๑๒ เขตสุขภาพฯ ละ ๑ อำเภอ ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) พร้อมกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ๓๐๐ คน

ผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ผู้เข้าร่วมประชุมครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ ประกอบด้วยบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๘๙ คน (ร้อยละ ๘๑.๘๗) เครือข่ายภาคประชาชน ๒๙ คน (ร้อยละ ๘.๒๒) กระทรวงมหาดไทย ๒๒ คน (ร้อยละ ๖.๒๓) และ กระทรวงศึกษาธิการ ๑๓ คน (ร้อยละ ๓.๖๘) รวมทั้งสิ้น ๓๕๓ คน
๒. เขตสุขภาพนำร่องที่เข้าร่วมประชุมฯ เขตละ ๑ จังหวัด รวม ๑๒ จังหวัดๆ ละ ๑ อำเภอ โดยมีคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เป็นผู้ขับเคลื่อน ได้แก่ เชียงราย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นนทบุรี กาญจนบุรี ปราจีนบุรี ร้อยเอ็ด เลย สุรินทร์ ศรีสะเกษ สุราษฎร์ธานี และ สงขลา (ร้อยละ ๑๐๐) จังหวัดที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ เชียงใหม่ อุดรดิตถ์ อุดรธานี นครราชสีมา (ร้อยละ ๖.๒๕) จังหวัดที่ขอเข้าร่วมศึกษาแนวทางการดำเนินการ จำนวน ๖๐ จังหวัด (ร้อยละ ๙๓.๗๕)
๓. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในด้านการส่งเสริมและป้องกันโรคเป็นเลิศ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ได้แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมฯ ออกเป็น ๕ กลุ่มวัย ได้แก่

๓.๑ กลุ่มวัยแม่และเด็ก:

การดูแลหญิงตั้งครรภ์ ได้แก่ เตรียมเต้านมสำหรับมารดา ก่อนคลอดและหลังคลอด

๓.๒ กลุ่มวัยเรียน - วัยรุ่น:

การใช้สมุนไพรในการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ในกลุ่มวัยเรียน (มีสมุนไพร อย่างน้อย ๑๐ ชนิด ในโรงเรียน) และการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนสุขภาพวัยเรียน - วัยรุ่น ด้วยเทคนิค ๓ส. ๓อ. ๑น. (สุขภาพดี วิถีธรรม วิถีไทย สำหรับวัยเรียน)

๓.๓ กลุ่มวัยทำงาน:

การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคติดต่อ / โรคไม่ติดต่อโดยใช้สมุนไพร ได้แก่ การใช้ตะไคร้หอม เป็นต้น

๓.๔ กลุ่มวัยผู้สูงอายุ:

ใช้ศาสตร์การบูรณาการการแพทย์ผสมผสานในการส่งเสริมสุขภาพ / ป้องกัน / รักษา / ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพการปวดเข่าด้วย “การพอกเข่า”

๓.๕ กลุ่มหมอพื้นบ้าน:

ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายหมอพื้นบ้าน “อัตลักษณ์สร้างคุณค่า นำพาชุมชน สังคมและภูมิปัญญาสู่ความยั่งยืน”

๔. การใช้งบประมาณได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยได้รับอนุมัติ

ในไตรมาสที่ ๑ เป็นเงิน ๔,๑๕๐,๘๕๒ บาท ใช้ไป ๓,๑๙๙,๙๘๓ บาท คิดเป็น ร้อยละ ๗๗.๑๐ และในไตรมาสที่ ๒ เป็นเงิน ๔๓๙,๒๕๒ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๗๑๑,๖๐๐ บาท ใช้ไป ๓,๖๖๒,๘๗๗.๗๖ บาท คิดเป็น ร้อยละ ๙๘.๖๙

๕. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมฯ มีความพึงพอใจในภาพรวม ร้อยละ ๘๙.๕๕

๖. ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

๖.๑ จัดประชุมบูรณาการงานได้ดีมาก ทำให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มวัยต่าง ๆ รวมถึงการให้ความรู้ด้านสมุนไพร เพื่อนำไปใช้และสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ได้ และต้องการให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจัดการประชุมชี้แจง/ให้ห้องความรู้ อย่างน้อยอย่างต่อเนื่อง

๖.๒ เนื้อหาของแต่ละกลุ่มวัยมีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก ไม่ควรแบ่งเป็นห้อง เพื่อให้ผู้เข้าประชุมได้ฟังเนื้อหาของแต่ละกลุ่มวัย ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการนำไปบูรณาการในพื้นที่

๖.๓ การชี้แจงนโยบาย ควรมีความชัดเจนในการจัดประชุม ตรงประเด็น กระชับเนื้อหา และให้พื้นที่ทราบรายละเอียดของกิจกรรมที่ต้องกลับไปดำเนินการ

๖.๔ เสนอให้กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพในทุกหน่วยบริการ ได้เข้าร่วมรับฟังนโยบายฯ ด้วย

๖.๕ ด้านสถานที่ของโรงแรม ไม่สามารถเข้าระบบอินเทอร์เน็ต หรือ Wifi ได้ ทำให้การส่งข้อมูลหรือดาวน์โหลดเอกสารประกอบการประชุมล่าช้า และไม่อำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่มาเข้าพักเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

การจัดประชุมครั้งนี้เป็นการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภายในกรมฯ ซึ่งทำให้เข้าใจรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละกลุ่มวัย ส่งผลให้การทำงานของแต่ละกลุ่มวัย มีความชัดเจนตรงประเด็นมากขึ้น นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นการบูรณาการที่เห็นเป็นรูปธรรม สามารถเป็นต้นแบบนำไปใช้กับหน่วยงานในภูมิภาคได้ จึงเห็นสมควรให้มีการดำเนินงานอย่างนี้ต่อไป อย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าจะให้เกิดความชัดเจนและมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น ควรมีการบูรณาการกันตั้งแต่การจัดทำแผนปีงบประมาณ โดยมีสำนักยุทธศาสตร์เป็นแกนหลักต่อไป

๗.๒.๒ จัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์

พ.ศ.๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. จัดสัมมนาวิชาการนำเสนอ
ประสบการณ์การใช้สมาธิบำบัด SKT ในการส่งเสริมสุขภาพและ
ป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย พร้อมมอบแนวทางการขยายผลการ
ดำเนินงานสมาธิบำบัด SKT โดยมี นายแพทย์มรุต จิรเศรษฐสิริ
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็น
ประธาน นายแพทย์เทวัญ ธานีรัตน์ เป็นผู้กล่าวรายการ ในการ
สัมมนาครั้งนี้มีผู้แทนจากเขตสุขภาพ ทั้ง ๑๒ เขตสุขภาพ
โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ รศ.ดร.สมพร กันทรดุษฎี เตรียมชัยศรี
ผู้เชี่ยวชาญด้านสมาธิบำบัด SKT เข้าร่วมสัมมนา มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๔๐ คน

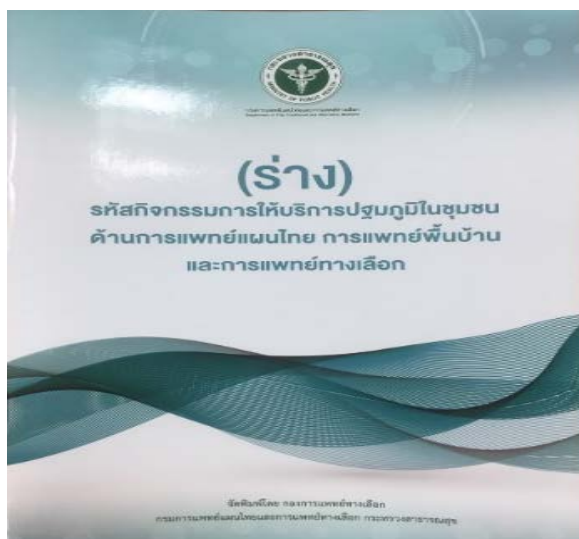
- วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๒ อบรมและฝึกปฏิบัติการกดจุดสะท้อนเท้า
เพื่อลดการสูบบุหรี่ ไมเกรน ภูมิแพ้ ข้อเข่าเสื่อม และ อัมพฤกษ์ - อัมพาต โดยมีอาจารย์ธนต์ ดลอำพรพิศุทธิ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการกดจุดสะท้อนเท้า ในการสัมมนาครั้งนี้มีผู้แทนจากเขตสุขภาพทั้ง ๑๒ เขตสุขภาพ
มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๖๒ คน

๗.๒.๓ ส่งเสริม / สนับสนุนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก
ในการนำไปส่งเสริม / สนับสนุนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ในการนำไปใช้
ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยตนเอง

- จัดทำร่างรหัสกิจกรรมการให้บริการปฐมภูมิ ในชุมชน ด้านการส่งเสริมและ
ป้องกันโรคทุกกลุ่มวัย ในหมวดที่ ๑ กลุ่มกิจกรรมบริการบุคคล และหมวดที่ ๒ กลุ่มกิจกรรมบริการชุมชน

โดยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนามาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพ เมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ แม่น้ำรีสอร์ท นครชัยศรี อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จัดโดยกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

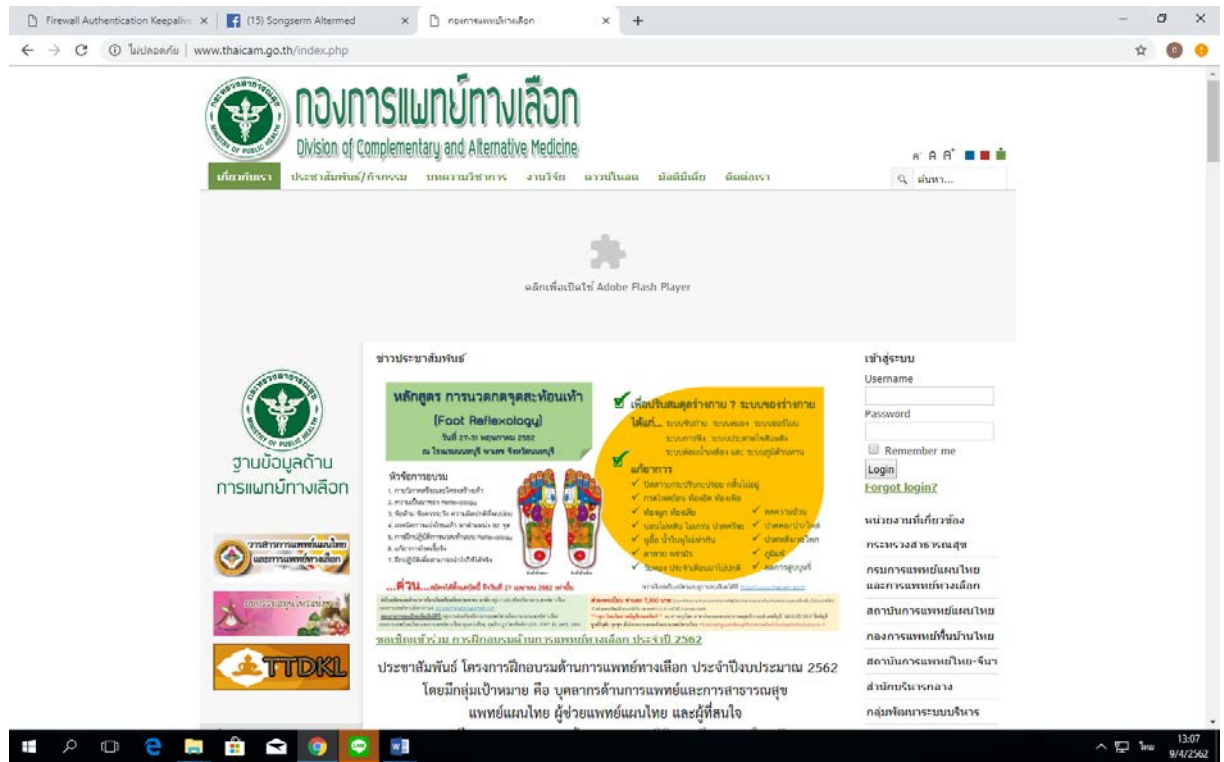

- จัดทำคู่มือการใช้สมุนไพรในโรงเรียน โดยมีการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสุขภาพดี วิถีธรรม วิถีไทย เด็กวัยเรียน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๑๐ คน

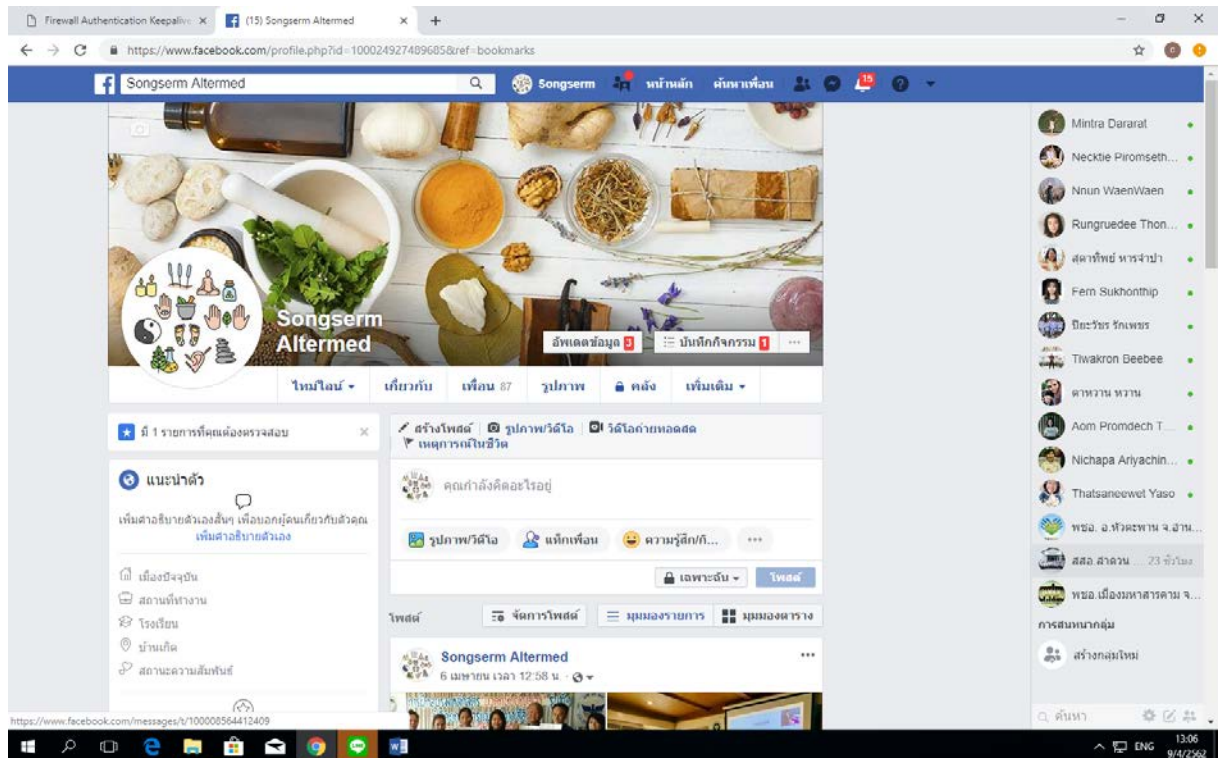
- จัดส่งเอกสารวิชาการ เพื่อใช้ในการขยายงานและประชาสัมพันธ์

- พัฒนาช่องทาง เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์งาน ได้แก่ Web site Facebook line เป็นต้น

๗.๒.๔ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน / ร่วมจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยการลงพื้นที่ติดตามขยายผลการส่งเสริมและ

ป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก
(ภาคผนวก ก) ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๓ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒	๑) เขตสุขภาพที่ ๖ ได้แก่
- พขอ.บ่อไร่ จังหวัดตราด
ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๑-๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๒) เขตสุขภาพที่ ๑ ได้แก่
- พขอ.แม่ลาว พขอ.แม่สรวย จังหวัดเชียงราย
- พขอ.เมืองลำปาง พขอ.เกาะคา จังหวัดลำปาง
ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๙-๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๓) เขตสุขภาพที่ ๙ ได้แก่
- พขอ.กาบเชิง พขอ.ลำดวน และ พขอ.ศีขรภูมิ
จังหวัดสุรินทร์
ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๒-๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๔) เขตสุขภาพที่ ๕ ได้แก่
- พขอ.ท่ายาง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
เพชรบุรี
- พขอ.สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- พขอ.สามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๙-๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒	๕) เขตสุขภาพที่ ๒ ได้แก่
- พขอ.ทุ่งเสลี่ยม และ พขอ.ศรีสัชนาลัย จังหวัด
สุโขทัย
๖) เขตสุขภาพที่ ๓ ได้แก่
- พขอ.พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
ครั้งที่ ๖ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒	๗) เขตสุขภาพที่ ๔ ได้แก่
- พขอ.บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
ครั้งที่ ๗ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒	๘) เขตสุขภาพที่ ๖ ได้แก่
- พขอ.ศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
ครั้งที่ ๘ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒	๙) เขตสุขภาพที่ ๕ ได้แก่
- พขอ.บ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี
- โรงเรียนผู้สูงอายุอำเภอบ่อพลอย
- รพ.สต.บ้านใหม่ จังหวัดกาญจนบุรี
ครั้งที่ ๙ วันที่ ๑๒-๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒	๑๐) เขตสุขภาพที่ ๒ ได้แก่
- พขอ.หล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์
- โรงเรียนสร้างสุขผู้สูงอายุเทศบาล
ตำบลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

จากการลงพื้นที่ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผน
ไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ทั้ง ๕ กลุ่มวัย ได้แก่

๑. กลุ่มวัยแม่และเด็ก: การดูแลหญิงตั้งครรภ์ ได้แก่ เตรียมเต้านมสำหรับมารดา ก่อนคลอดและหลังคลอด
๒. กลุ่มวัยเรียน-วัยรุ่น: การใช้สมุนไพรในการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในกลุ่มวัยเรียน (มีสมุนไพรอย่างน้อย ๑๐ ชนิด ในโรงเรียน) และการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนสุขภาพวัยเรียน ด้วยเทคนิค ๓ ส. ๓อ. ๑น. (สุขภาพดี วิถีธรรม วิถีไทย สำหรับวัยเรียน)
๓. กลุ่มวัยทำงาน: การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคติดต่อ / โรคไม่ติดต่อโดยใช้สมุนไพร ได้แก่ การใช้ตะไคร้หอม เป็นต้น
๔. กลุ่มวัยผู้สูงอายุ: ใช้ศาสตร์การบูรณาการการแพทย์ผสมผสานในการส่งเสริมสุขภาพ / ป้องกัน / รักษา / ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพการปวดเข่าด้วย “การพอกเข่า”
๕. กลุ่มหมอพื้นบ้าน: ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายหมอพื้นบ้าน “อัตลักษณ์สร้างคุณค่า นำพาชุมชน สังคมและภูมิปัญญา สู่วัยยั่งยืน”

๗.๓ ชั้นสรุปผลการดำเนินงาน

- ๗.๓.๑) การประชุมผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ อาคาร ๑ ชั้น ๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 - ในวาระที่ ๕.๔ แผนการดำเนินงานตามโครงการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
- ๗.๓.๒) การประชุมกองการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกองการแพทย์ทางเลือก อาคาร ๒ ชั้น ๗
 - ในวาระที่ ๓.๔ การติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
- ๗.๓.๓) การประชุมผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ เวลา ๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมเบญจกมล ชั้นใต้ดิน อาคารพิพิธภัณฑ์แพทย์แผนไทย (เรือนหมอเพ็ญญา) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 - ในวาระที่ ๕.๗ สรุปผลการดำเนินงานการจัดประชุมชี้แจงนโยบายและประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรคเป็นเลิศด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

๘. งบประมาณ

งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๖,๐๙๖,๐๐๐ บาท (หกล้านเก้าหมื่นหกพันบาทถ้วน)

๙. สรุปงบประมาณที่ใช้

การใช้งบประมาณได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยได้รับอนุมัติเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๗๑๑,๖๐๐ บาท ใช้ไป ๓,๖๖๒,๘๗๗.๗๖ บาท คิดเป็น ร้อยละ ๙๘.๖๙ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

๑๐. ผลผลิตผลลัพธ์และตัวชี้วัด

ผลผลิต	ผลการดำเนินงาน
๑.๑ จำนวนองค์ความรู้ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคตามกลุ่มวัยด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า ๒ เรื่อง	จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) คู่มือการใช้สมุนไพรในโรงเรียน ๒) แนวทางการจัดกิจกรรม สร้างสุขภาพดีวิถีธรรม วิถีไทย สำหรับกลุ่มวัยเรียน (อายุ ๖-๑๔ ปี)
๑.๒ จำนวนผู้เข้าอบรม/วิทยากรระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และเครือข่ายครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ คน	ครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ ประกอบด้วยบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๘๙ คน (ร้อยละ ๘๑.๘๗) เครือข่ายภาคประชาชน ๒๙ คน (ร้อยละ ๘.๒๒) กระทรวงมหาดไทย ๒๒ คน (ร้อยละ ๖.๒๓) และ กระทรวงศึกษาธิการ ๑๓ คน (ร้อยละ ๓.๖๘) รวมทั้งสิ้น ๓๕๓ คน
๑.๓ จำนวนอำเภอต้นแบบการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ	จำนวน ๑๒ อำเภอ (พขอ.) ๑) เขตสุขภาพที่ ๑ พขอ.แม่ลาว จังหวัดเชียงราย ๒) เขตสุขภาพที่ ๒ พขอ.หล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓) เขตสุขภาพที่ ๓ พขอ.ทรายทอง จังหวัดกำแพงเพชร ๔) เขตสุขภาพที่ ๔ พขอ.บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๕) เขตสุขภาพที่ ๕ พขอ.บ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ๖) เขตสุขภาพที่ ๖ พขอ.ศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี ๗) เขตสุขภาพที่ ๗ พขอ.เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ๘) เขตสุขภาพที่ ๘ พขอ.เขียงคาน จังหวัดเลย ๙) เขตสุขภาพที่ ๙ พขอ.กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ๑๐) เขตสุขภาพที่ ๑๐ พขอ.ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ๑๑) เขตสุขภาพที่ ๑๑ พขอ.ท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑๒) เขตสุขภาพที่ ๑๒ พขอ.สิงหนคร จังหวัดสงขลา
	พื้นที่ขยายผล จำนวน ๓๑ อำเภอ (พขอ.) ๑) เขตสุขภาพที่ ๑ - พขอ.แม่สรวย จังหวัดเชียงราย - พขอ.จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ - พขอ.เมือง จังหวัดลำปาง - พขอ.เกาะคา จังหวัดลำปาง - พขอ.ปัว จังหวัดน่าน ๒) เขตสุขภาพที่ ๒ - พขอ.ทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย - พขอ.ศรีสัชานาลัย จังหวัดสุโขทัย ๓) เขตสุขภาพที่ ๓ - พขอ.พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ผลผลิต	ผลการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - พขอ.คลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร - พขอ.สรรพยา จังหวัดชัยนาท ๔) เขตสุขภาพที่ ๔ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.แก่งคอย จังหวัดสระบุรี ๕) เขตสุขภาพที่ ๕ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี - พขอ.สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี - พขอ.สามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ๖) เขตสุขภาพที่ ๖ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี - พขอ.บ่อไร่ จังหวัดตราด - พขอ.บ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ๗) เขตสุขภาพที่ ๗ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.สุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด - พขอ.เพียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด - พขอ.ชุมแพ จังหวัดขอนแก่น - พขอ.นามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ๘) เขตสุขภาพที่ ๘ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.เมืองเลย จังหวัดเลย - พขอ.บึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ - พขอ.นาหว้า จังหวัดนครพนม - พขอ.เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร - พขอ.สว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ๙) เขตสุขภาพที่ ๙ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.ลำดวน จังหวัดสุรินทร์ - พขอ.ศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ - พขอ.ชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา - พขอ.โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ๑๐) เขตสุขภาพที่ ๑๐ <ul style="list-style-type: none"> - พขอ.ศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ
<p>๑.๔ แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในทุกกลุ่มวัยด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก ๑ เรื่อง</p>	<p>จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ๒) (ร่าง) รหัสกิจกรรมการให้บริการปฐมภูมิในชุมชน ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก
<p>๒.๑ ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริม</p>	<p>๑) กลุ่มวัยแม่และเด็ก:</p>

ผลผลิต	ผลการดำเนินงาน
<p>และป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก</p>	<p>การดูแลหญิงตั้งครรภ์ ได้แก่ เตรียมเต้านมสำหรับมารดา ก่อนคลอดและ หลังคลอด จำนวน ๒๔ พขอ.</p> <p>๒) กลุ่มวัยเรียน-วัยรุ่น: การใช้สมุนไพรในการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกัน โรคในกลุ่มวัยเรียน (มีสมุนไพร อย่างน้อย ๑๐ ชนิด ใน โรงเรียน) และการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนสุขภาพวัยเรียน ด้วยเทคนิค ๓ ส. ๓อ. ๑น. (สุขภาพดี วิถีธรรม วิถีไทย สำหรับวัยเรียน) จำนวน ๓๘ พขอ. (โรงเรียน ๑,๓๑๖ แห่ง)</p> <p>๓) กลุ่มวัยทำงาน: การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคติดต่อ/โรคไม่ติดต่อ โดยใช้สมุนไพร ได้แก่ การใช้ตะไคร้หอม เป็นต้น จำนวน ๒๕ พขอ.</p> <p>๔) กลุ่มวัยผู้สูงอายุ: ใช้ศาสตร์การบูรณาการการแพทย์ผสมผสานในการ ส่งเสริมสุขภาพ / ป้องกัน / รักษา /ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพการปวดเข่าด้วย “การพอกเข้า” จำนวน ๓๐ พขอ.</p>
<p>๒.๒ เกิดความร่วมมือของเครือข่ายด้านภูมิ ปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย</p>	<p>กลุ่มหมอพื้นบ้าน: ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งของ เครือข่ายหมอพื้นบ้าน “อัตลักษณ์สร้างคุณค่านำพาชุมชน สังคมและภูมิปัญญาสู่ความยั่งยืน”</p>
<p>๒.๓ บุคลากรสาธารณสุข หรือบุคลากรที่ เกี่ยวข้องที่ได้เข้าร่วมประชุม/อบรม/ สัมมนา มีความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒.๓.๑ โครงการประชุมชี้แจงนโยบาย การส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์ แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ ทางเลือก ของกรมการแพทย์แผนไทยและ การแพทย์ทางเลือก</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ การส่งเสริมและ ป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ร้อยละ ๘๙.๒๔</p>
<p>๒.๓.๒ การสัมมนาวิชาการนำเสนอ ประสบการณ์การใช้สมารถบำบัด SKT ใน การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทุกกลุ่ม วัย และ อบรมและฝึกปฏิบัติการกดจุด สะท้อนเท้า เพื่อลดการสูบบุหรี่ ไมเกรน ภูมิแพ้ ข้อเข่าเสื่อม และ อัมพฤกษ์-อัมพาต</p>	<p>ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ การส่งเสริมและ ป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ร้อยละ ๙๑.๓๐</p>
<p>๓.๑ ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริม</p>	<p>จำนวนครั้งในการส่งเสริมสุขภาพ</p>

ผลผลิต	ผลการดำเนินงาน
และป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๕	ปี ๒๕๖๒ = ๙,๒๙๕,๖๕๙ ครั้ง (ปี ๒๕๖๑ = ๑๖,๒๔๗,๖๕๑ ครั้ง) ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒
๓.๒ ต้นแบบในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก เขตละ ๑ อำเภอ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)	จำนวน ๑๒ อำเภอ (พชอ.) ๑) เขตสุขภาพที่ ๑ พชอ.แม่ลาว จังหวัดเชียงราย ๒) เขตสุขภาพที่ ๒ พชอ.หล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓) เขตสุขภาพที่ ๓ พชอ.ทรายทอง จังหวัดกำแพงเพชร ๔) เขตสุขภาพที่ ๔ พชอ.บางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๕) เขตสุขภาพที่ ๕ พชอ.ป่อปลอย จังหวัดกาญจนบุรี ๖) เขตสุขภาพที่ ๖ พชอ.ศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี ๗) เขตสุขภาพที่ ๗ พชอ.เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ๘) เขตสุขภาพที่ ๘ พชอ.เขียงคาน จังหวัดเลย ๙) เขตสุขภาพที่ ๙ พชอ.กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ๑๐) เขตสุขภาพที่ ๑๐ พชอ.ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ๑๑) เขตสุขภาพที่ ๑๑ พชอ.ท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑๒) เขตสุขภาพที่ ๑๒ พชอ.สิงหนคร จังหวัดสงขลา

๑๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถาบันการแพทย์แผนไทย / กองการแพทย์ทางเลือก / กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย โดยมีผู้รับผิดชอบ ดังนี้

๑๒.๑.๑ ด้านส่งเสริมและป้องกันโรคฯ กลุ่มวัยแม่และเด็ก

- นางกันทิมา สิทธิธัญกิจ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
- นางพรทิพย์ เทียนทองดี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
- นางสาววไลรัตน์ ศิริวงศ์ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

๑๒.๑.๒ ด้านส่งเสริมและป้องกันโรคฯ กลุ่มวัยเรียน และวัยรุ่น

- นางสีไพร พลอยทรัพย์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
- นางจิรภา วานิชอังกูร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
- นางสาวธารทิพย์ โคกดอกไม้ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

๑๒.๑.๓ ด้านส่งเสริมและป้องกันโรคฯ กลุ่มวัยทำงาน

- นางสาวปราณี ลิ้มบัววรรณ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
- นางพันทิพา พงศ์กาสอ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

๑๒.๑.๔ ด้านส่งเสริมและป้องกันโรคฯ กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

- นางอัจฉรา เชียงทอง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
- นางแสงเพชร ภูมา นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
- นางสาวภราดร สามสูงเนิน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
- นายสมัคร สมแวง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

- นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทุกกลุ่มวัยใน ๑๒ เขตสุขภาพ สามารถส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๒. มีชุมชนต้นแบบในการนำการแพทย์แผนไทยไปใช้ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๓. ได้นวัตกรรมใหม่ ในการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๔. เครือข่ายหมอพื้นบ้านนำองค์ความรู้ไปใช้ดูแลสุขภาพชุมชน
๕. ชมรมผู้สูงอายุต้นแบบเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย
๖. เครือข่ายสุขภาพด้านการแพทย์พื้นบ้านทำงานร่วมกันแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน
๗. ศาสตร์การแพทย์พื้นบ้านเป็นทางเลือกลำดับแรกในการดูแลสุขภาพของประชาชนตามบริบทพื้นที่

ปัญหา อุปสรรค:

- ขาดการส่งเสริมสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของทุกกลุ่มวัย กับการรับรู้ของเครือข่ายยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- กลไกการขับเคลื่อน พชอ. บางพื้นที่มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานค่อนข้างน้อย
- ปัญหาการขับเคลื่อนงานแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของ พชอ. ในบางพื้นที่ มองว่าไม่เกี่ยวข้องกับงานแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาประยุกต์ใช้ เช่น อุบัติเหตุ การกำจัดขยะเด็กจมน้ำ เป็นต้น

ข้อเสนอปรับปรุงเพื่อบรรลุเป้าหมาย :

- ส่งเสริม สนับสนุนให้พื้นที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก) มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาของพื้นที่
- พื้นที่ต้องการความชัดเจนของนโยบายในการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มวัย
- ส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้ครอบคลุมทุก พชอ. เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา
- ส่งเสริม สนับสนุนให้พื้นที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น (ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก) มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาของพื้นที่

ส่งผลต่อตัวชีวิตอย่างไร: คุณสมบัติของผู้ที่เข้าร่วมประชุมฯ อาจมีผลและครอบคลุมต่อกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งมีคณะวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการส่งเสริมและป้องกันโรค มาให้ความรู้/แนวทางการส่งเสริมสุขภาพ ด้วยศาสตร์แขนงต่างๆ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในพื้นที่ต้นแบบของจังหวัดต่างๆ

ตรงตามเป้าหมายในการสร้างต้นแบบในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก รวมถึงเกิดความร่วมมือของเครือข่ายด้านภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทย สามารถทำให้ประชาชนทุกกลุ่มวัย ได้รับการส่งเสริมและป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก เพิ่มขึ้นได้ (อย่างน้อย ร้อยละ ๕) ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีทักษะเพิ่มขึ้น สามารถช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นถึงแนวทางการดำเนินงานที่สามารถนำไปปรับใช้ ในพื้นที่ของตนเองต่อไป